

Meetnet Amfibieën

Mededelingen

Nr. 1, Augustus 1997

Meetnet Amfibieën Mededelingen

Bestemd voor waarnemers en
andere medewerkers van het
Meetnet Amfibieën

Redactie:

Axel Groenveld
Gerard Smit
Annie Zuiderwijk

Correspondentieadres:

RAVON-Werkgroep Monitoring
Universiteit van Amsterdam, ISP
Postbus 94766
1090 GT Amsterdam

Tel. 020 - 525 6624

Fax. 020 - 525 5402

E-mail:

Groenveld@bio.uva.nl

Zuiderwijk@bio.uva.nl

Gsmit@icns.nl

• Inventarisatiegebieden
Meetnet Amfibieën
1997

Meetnet Amfibieën van start

Veel mensen hebben enthousiast gereageerd op het van start gaan van het Meetnet Amfibieën. In totaal hebben zo'n honderd mensen interesse getoond in het monitoren van amfibieën in hun eigen gebiedje. In juni hebben we een tussentijdse evaluatieronde gehouden. Hieruit blijkt dat we dit eerste jaar met 42 gebieden beginnen. Wat ons betreft een succesvolle start!

Een goed begin

De eerste tweeënveertig gebieden liggen goed over Nederland verspreid. Bijna alle provincies zijn vertegenwoordigd. Op het kaartje hiernaast zijn de verschillende uurhokken weergegeven waarin één of meer inventarisatiegebieden (plots) liggen.

Natuurlijk is dit nog niet genoeg om in de toekomst goed gefundeerde uitspraken te kunnen doen over de landelijke voor- of achteruitgang van de verschillende soorten. Daarom zullen we ernaar streven om volgend jaar zoveel mogelijk nieuwe inventarisatiegebieden erbij te krijgen. Uiteindelijk moet iedere soort met voldoende plots in het meetnet vertegenwoordigd zijn.

Aandacht voor alle soorten?

In één water komen meestal meer soorten amfibieën voor. In gebieden waar de meer zeldzame soorten leven zullen we ook andere algemene soorten aantreffen. Bij het uitzoeken van nieuwe inventarisatiegebieden richten we ons in eerste instantie op gebieden waar de minder algemene soorten voorkomen, de aandachtsoorten. Maar in de geselecteerde gebieden inventariseren we alle voorkomende soorten.

In de tabel op pagina 2 is van iedere soort aangegeven in hoeveel van de dit jaar geïnventariseerde plots hij voorkomt. Alle inheemse soorten zijn reeds in het meetnet vertegenwoordigd. Het aantal plots blijkt geleidelijk op te gaan met het aantal uurhokken waarin de soort voorkomt. Met andere woorden hoe algemener het amfibie, hoe groter het aantal plots waarin de dieren worden gevolgd.

In totaal volgen we dit jaar 42 plots. Hieronder is aangegeven met hoeveel plots de soorten in het meetnet vertegenwoordigd zijn. De aantallen plots betreffen de inventarisatiegebieden. Dit betekent dat het aantal wateren waarin de dieren zijn gezien veel hoger is, omdat een plot meerdere wateren omvat. Tevens is aangegeven in hoeveel uurhokken een soort voorkomt (volgens de rode lijst - Creemers, 1996) en of de soort gezien wordt als aandachtsoort in het natuurbeleid van de overheid.

soort	plots	uurhokken	Aandachtsoort natuurbeleid
vuursalamander	1	7	ja
alpenwatersalamander	16	197	ja
kamsalamander	10	293	ja
kleine watersalamander	40	959	nee
vinpootsalamander	2	71	ja
vroedmeesterpad	2	15	ja
geelbuikvuurpad	1	3	ja
knoflookpad	4	46	ja
gewone pad	39	1088	nee
rugstreepad	13	436	ja
boomkikker	8	57	ja
heikikker	14	362	ja
bruine kikker	41	1242	nee
groene kikker complex	37	1070	nee
meerkikker	9	≥147	nee
middelste groene kikker	7	1070	nee
poelkikker	6	≥189	ja

Groene kikkers: heel complex

De middelste groene kikker heeft in ons land een grote verspreiding. Toch is hij maar van zeven van de 42 plots gemeld. We mogen echter aannemen dat hij in meer gebieden voorkomt. Hieruit blijkt wel dat het niet gemakkelijk is de verschillende soorten groene kikkers uit elkaar te houden.

Welke soort in een gebied voorkomt wordt daarom nogal eens afgeleid uit het biotoop (poelkikker in een droge omgeving en meerkikker in een drassige omgeving). Vaak wordt daarbij vergeten dat zuivere populaties van poelkikkers en meerkikkers zelden voorkomen. De middelste groene kikker (de hybride vorm) is in de meeste groene kikker populaties te vinden.

Omdat het onderscheid tussen de groene kikkers zo moeilijk is hebben we op het telformulier de mogelijkheid gegeven om 'Rec', oftewel 'groene kikker onbepaald' te noteren. Het is dan niet nodig de verschillende soorten apart op te schrijven. Iedereen die de verschillende groene kikkers wél uit elkaar kan houden, kan de soorten apart op het formulier vermelden. In de volgende Meetnet Amfibieën Mededelingen zullen we ingaan op het onderscheid tussen de verschillende groene kikkers.